

Rezolucja Komitetu Regionów w sprawie programu prac Komisji Europejskiej i priorytetów Komitetu Regionów na rok 2005

(2005/C 164/12)

KOMITET REGIONÓW,

uwzględniając program prac Komisji na rok 2005 (COM(2005) 15 końcowy);

uwzględniając cele strategiczne na lata 2005-2009 (COM(2005) 12 końcowy);

uwzględniając program operacyjny prezydencji luksemburskiej i brytyjskiej na rok 2005;

uwzględniając priorytety prezydencji luksemburskiej

uwzględniając wieloletni program strategiczny sześciu prezydencji na lata 2004-2006;

uwzględniając protokół w sprawie trybu współpracy między Komisją Europejską a Komitetem Regionów (DI CdR 81/2001 rev. 2)

uwzględniając rezolucję Komitetu Regionów w sprawie ożywienia strategii lizbońskiej (CdR 518/2004);

uwzględniając uchwałę Parlamentu Europejskiego z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie wytycznych strategicznych oraz programu legislacyjnego i programu prac Komisji na rok 2005

a także mając na uwadze, co następuje:

Komisja Europejska zobowiązała się do propagowania nowych form rządzenia;

Samorządy terytorialne są organami władnymi wdrażać w życie znaczną część polityk UE;

Jeśli samorządy terytorialne będą uczestniczyć w określaniu priorytetów UE, może to stopniowo wzmocnić demokratyczną legitymację polityk UE,

na 58 sesji plenarnej w dniach 23-24 lutego 2005 r. (posiedzenie z dnia 24 lutego) uchwalił następującą rezolucję:

KOMITET REGIONÓW,

Uwagi ogólne

1. **uważa**, że priorytety Komitetu Regionów zgadzają się z priorytetami Komisji, w szczególności jeśli chodzi o wkład w kampanię na rzecz ratyfikacji Traktatu konstytucyjnego, wzmocnienie spójności gospodarczej i społecznej, zaangażowanie na rzecz strategii lizbońskiej na rzecz wzrostu i zatrudnienia, solidarności i zrównoważonego rozwoju, wzmocnienie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, zaangażowanie na rzecz rozszerzenia Unii i europejska polityka sąsiedztwa, która musi pociągać za sobą aktywny udział samorządów lokalnych i regionalnych;

2. **podkreśla** rolę regionów i miast w rozszerzonej Unii Europejskiej i wzywa, by polityka europejska poza propagowaniem unii gospodarczej, społecznej i walutowej koncentrowała się obecnie bardziej niż kiedykolwiek na osiągnięciu rzeczywistej unii politycznej bazującej na poparciu jej obywateli oraz Konstytucji Europejskiej, podpisanej w dniu 29 października 2004 r. w Rzymie;

3. **podkreśla** swoje zaangażowanie u boku Komisji Europejskiej na rzecz wspólnej oceny wyników implementacji protokołu o współpracy, obowiązującego od 2001 r., oraz zaangażowanie w prace przygotowawcze nad nowym protokołem o współpracy między obiema instytucjami;

4. **wzywa** Komisję, by już teraz wzięła pod rozwagę ducha i literę Traktatu konstytucyjnego w dziedzinie przygotowywania ustawodawstwa wspólnotowego, zwłaszcza jeśli chodzi o stosowanie zasad pomocniczości i proporcjonalności, oraz sformalizowała to w ramach nowego protokołu o współpracy;

5. **podziela** stanowisko Komisji, zgodnie z którym nierealistyczne jest opowiadanie się za większą integracją europejską przy mniejszych funduszach. Nowe dziedziny polityk wspólnotowych wymagają dodatkowych środków finansowych odpowiadających głośnym publicznie ambicjom;

6. **podkreśla** znaczenie propagowania różnorodności kulturowej Unii Europejskiej; z niecierpliwością oczekuje na możliwość aktywnego wdrażania jej priorytetów mających na celu poszanowanie oraz promowanie różnorodności kulturowej i językowej jako źródła bogactwa, które należy zachować;

Ratyfikacja Traktatu konstytucyjnego

7. **uważa**, że ratyfikacja Traktatu konstytucyjnego stanowi zasadniczy etap w procesie politycznej integracji projektu europejskiego; **zaangażował się** zatem w ten proces, przyłączając się do inicjatywy „Tysiąc debat o Europie”, i **wzywa** władze lokalne i regionalne do jeszcze większego włączenia się w kampanię mającą na celu informowanie o Konstytucji europejskiej i uwrażliwianie opinii publicznej na jej treści;

8. **uważa** za niezbędne lepsze informowanie obywateli o integracji i Konstytucji europejskiej i w konsekwencji **wzywa** Komisję Europejską do ożywienia tej kampanii;

9. **przypomina** o zasadniczej roli prasy lokalnej i regionalnej w sieci informacji i komunikacji niezbędnej dla promowania i wyjaśniania działań wspólnotowych oraz wartości Unii; w duchu tym **wzywa** Komisję Europejską, by uwzględniła Komitet Regionów w nowej strategii informacyjnej;

Sprawowanie rządów w Europie

10. **przyjmuje z zadowoleniem** priorytetowy cel strategiczny, jaki wyznaczyła sobie Komisja Europejska w zakresie działania „Lepsze stanowienie prawa” oraz ustanowionej w tej dziedzinie współpracy międzyinstytucjonalnej; **wyraża** jednak **ubolewanie**, że w ramach tego działania nie uwzględniono w wystarczającym stopniu wymiaru lokalnego i regionalnego i **usilnie wzywa** prezydencje Rady, Parlament Europejski i Komisję, by w większym stopniu wzięły pod uwagę jego udział; **wyraża** również **ubolewanie** nad faktem, iż Komisja Europejska nie uwzględnia w swoim programie całorocznych prac wartości dodanej, jaką stanowi zapobiegawcza konsultacja z samorządami lokalnymi i regionalnymi w kwestii przestrzegania zasady pomocniczości;

11. **domaga się** wyraźnego włączenia swoich przedstawicieli w minimalne procedury konsultacji, jak to ma miejsce w przypadku przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego.

12. **z zadowoleniem przyjmuje** wprowadzenie nowej metody analizy oddziaływania dla wszystkich większych inicjatyw Komisji Europejskiej, **stwierdza** wszakże, iż nie uwzględnia ona w sposób zadowalający wymiaru oddziaływania na władze lokalne i regionalne;

13. **wzywa** Komisję Europejską do wznowienia procedury podpisywania konwencji i umów trójstronnych oraz do rozszerzenia tego instrumentu na inne polityki wspólnotowe;

Nowy impuls dla strategii lizbońskiej

14. **z zadowoleniem przyjmuje** i — zgodnie ze stwierdzeniami, które zawarł już w swej rezolucji w sprawie odnowy strategii lizbońskiej — popiera znaczenie, jakie przywiązuje się w propozycjach rewizji strategii lizbońskiej do osiągnięcia założonych wyników. **Uważa** śródkresowy przegląd strategii za moment kluczowy — i to nie tylko dla strategicznego ukierunkowania polityki w danych dziedzinach, lecz również dla przyszłości sprawowania rządów na różnych szczeblach (multi-

level governance), które jest niezbędne do tego, by Unia Europejska mogła stawić czoła pojawiającym się przed nią wyzwaniom. Jeżeli nie umożliwi się podmiotom regionalnym i lokalnym uczestniczenia w tworzeniu i realizacji programu politycznego, to kosztem tego będzie nieosiągnięcie celów założonych w strategii;

15. **uważa**, że powodzenie strategii lizbońskiej zależy od zaangażowania politycznego podmiotów lokalnych i regionalnych w proces jej tworzenia i implementacji; **ubolewa** jednak, że władze lokalne i regionalne oraz Komitet Regionów nie zostały uwzględnione w nowym podejściu do zarządzania strategią lizbońską; **nalega** na uwzględnienie wymiaru lokalnego i regionalnego nie tylko w krajowych planach działania, lecz także podczas rozważania nowego podejścia do sposobu zarządzania; **wzywa** także Komisję Europejską do wzięcia pod uwagę wymiaru regionalnego w procesie kształtowania i implementacji strategii zarówno na szczeblu unijnym, jak i na szczeblu państw członkowskich;

16. **z zadowoleniem przyjmuje** koncepcję partnerstwa na rzecz rozwoju i zatrudnienia oraz leżące u jej podstaw główne założenia — działanie skoncentrowane, mobilizowanie poparcia dla zmian i upraszczanie sprawozdawczości. **Przestrzega** jednakże przed opieraniem lizbońskiego planu działania wyłącznie na działaniach na szczeblu państw członkowskich i szczeblu Wspólnoty oraz przed utratą z pola widzenia wyważonego podejścia do celów gospodarczych, rozwoju zrównoważonego oraz modernizacji i dalszego rozwoju europejskiego modelu społecznego; oprócz tego **jest zdania**, że nowy program społeczny powinien być integralną częścią społecznego filara strategii lizbońskiej.

Spółczeństwo oparte na wiedzy

17. **z zadowoleniem przyjmuje** zapowiedź Komisji Europejskiej odnośnie unijnego programu ramowego badań, rozwoju technicznego i prezentacji na lata 2007-2013 (RP7) oraz programu ramowego na rzecz konkurencyjności i innowacji, mających na celu wzmocnienie wysiłków w kierunku osiągnięcia społeczeństwa opartego na wiedzy. Komitet Regionów **podkreśla** konieczność uwzględnienia w RP7 rozdziału regionalnego w celu stymulowania inicjatyw regionalnych, wnoszących wkład w tworzenie Europejskiego Obszaru Badawczego. **Podkreśla** również konieczność zapewnienia odpowiednich mechanizmów umożliwiających wszystkim regionom czerpanie korzyści ze wzmocnionych inwestycji w badania i innowacje poprzez interaktywne kształcenie;

18. **podziela** zdanie Komisji Europejskiej, że osiągnięcie celów UE w dziedzinie kształcenia ustawicznego ma zasadnicze znaczenie dla stworzenia w UE gospodarki opartej na wiedzy oraz **podkreśla**, że kształcenie ustawiczne należy postrzegać zarówno pod kątem konkurencyjności i rozwijania zdolności obywateli do uczestniczenia w życiu gospodarczym, jak i pod kątem rozwoju osobistego poprzez edukację i kształcenie zawodowe oraz zdolności do uczestniczenia w życiu społecznym i obywatelskim;

19. **zamierza** przyczynić się aktywnie do kształtowania nowej inicjatywy i 2010, kontynuującej plan działania e-Europa, która będzie stymulować działania na rzecz utworzenia ogólnoeuropejskiego obszaru informacyjnego oraz innowację poprzez inwestowanie w badania, rozwój i wdrażanie technologii informacyjnych i komunikacyjnych (ICT). **Podkreśla** szczególnie potrzebę, aby wszystkie grupy społeczne czerpały korzyści z technologii, nie tylko jeśli chodzi o rozwój gospodarczy, ale także poprzez udział, przejrzystość oraz dostępność;

20. **oczekuje** na nowelizację przepisów regulujących sektor audiowizualny, a w szczególności dyrektywy „Telewizja bez granic”. Branża audiowizualna to nie tylko gałąź kultury o wielkim znaczeniu — służy ona także rozwijaniu wartości europejskich, rozwojowi regionalnej i lokalnej tożsamości kulturowej oraz przyczynia się do prawidłowego funkcjonowania społeczeństwa demokratycznego;

Spójność terytorialna

21. **ponownie daje wyraz** swojemu przekonaniu, iż kryterium odniesienia dla programu prac Unii Europejskiej na rok 2005 musi pozostać wzmocnienie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej w celu wspierania harmonijnego rozwoju całej Wspólnoty oraz zmniejszenia — powiększonych jeszcze przez ostatnie rozszerzenie — różnic między poziomami rozwoju różnych regionów, jak również zmniejszenia opóźnień najsłabiej rozwiniętych regionów;

22. **zobowiązuje się** udzielić poparcia realizacji tego priorytetu poprzez szeroką debatę na temat reformy polityki spójności, w trosce o większą koherentność między wspólnotowymi politykami sektorowymi silnie oddziałującymi na szczebel terytorialny a celem spójności;

23. **przypomina** o nierozzerwalności więzi między skuteczną polityką regionalną na szczeblu europejskim a implementacją agendy lizbońskiej. Realizacja polityki regionalnej UE, która uwzględni wszystkie regiony, będzie sprzyjała przysłemu wzrostowi i konkurencyjności w każdym regionie Europy; konkurencyjność Unii zależy od konkurencyjności poszczególnych jej regionów;

24. **wyraża troskę** o przyszłość regionalnej pomocy publicznej, zwłaszcza związanej z polityką spójności, oraz **podkreśla** niebezpieczeństwo relatywizacji i zaniedbania celu konkurencyjności jedynie po to, by znaleźć minimalistyczny kompromis w negocjacjach nad perspektywami finansowymi; **wnosi** o wykluczenie wszelkich niespójności między celem spójności a regionalną pomocą publiczną udzielaną słabiej rozwiniętym regionom; **wzywa** Komisję Europejską, by zapewniła ramy zróżnicowania terytorialnego w zakresie uregulowań dotyczących pomocy państwa, żeby umożliwić celowe inwestycje publiczne w sytuacjach, gdy mogą one skorygować rzeczywiste dysfunkcje rynku w celu realizacji spójności terytorialnej;

25. **podkreśla** znaczenie solidarności dla powodzenia i pełnego zastosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności. Aby przekazanie regionom zadań i kompetencji wspólnoty lub państwa było sprawiedliwe i efektywne, musi mu towarzyszyć transfer zasobów i umiejętności — solidarność „pionowa” między centrum a peryferiami, lecz także solidarność „pozioma” między regionami silniejszymi (bogatszymi, wydajniejszymi, zdolniejszymi) a słabszymi;

26. **powtórnie wyraża** przekonanie, że rozwój infrastruktury transportowej jest zasadniczą dźwignią w procesie integracji europejskiej, gdyż ułatwia wymianę — źródło wzrostu gospodarczego, tworzy Europę bliską obywatelowi i przyczynia się do jej spójności terytorialnej. Dokonanie ponownego zrównoważenia środków transportu jest niezbędnym warunkiem trwałego rozwoju sieci transeuropejskich; szczególny nacisk należy położyć na regulację sektorów morskiego, kolejowego i lotniczego;

Rozwój zrównoważony

27. **wzywa** Komisję do uznania roli władz lokalnych i regionalnych w procesie kształtowania siedmiu strategii tematycznych w ramach szóstego programu działań na rzecz środowiska oraz **zachęca** ją do zbadania zalet szerszego stosowania porozumień na rzecz środowiska miejskiego lub porozumień trójstronnych jako uzupełnienia istniejącego prawodawstwa, na wzór rozwiązań zastosowanych w przypadku strategii tematycznej na rzecz środowiska miejskiego;

28. **z zadowoleniem odnotowuje** wejście w życie protokołu z Kioto oraz wzywa samorządy terytorialne do pełnego poparcia dla osiągnięcia celów określonych w tym protokole;

29. **popiera** strategiczne podejście Komisji do rozwoju obszarów wiejskich i **podkreśla**, że należy jasno ustalić, jakie korzyści wnosi w tej dziedzinie strategia europejska oraz że to państwa członkowskie i samorządy terytorialne winny wspierać wprowadzanie w życie tej strategii w swej polityce wobec wsi i w polityce rozwoju obszarów wiejskich;

30. **opowiada się** za tym, by wniosek mający na celu wprowadzenie systemu solidarności i szybkiego reagowania sformułowany był w sposób kompleksowy, obejmujący wszystkie aspekty walki z klęskami żywiołowymi — w tym środki zapobiegawcze, służby ratunkowe i późniejszy monitoring — oraz by obejmował on metody służące integracji i koordynacji wysoko wyspecjalizowanych jednostek z różnych państw członkowskich i regionów;

31. **z zadowoleniem odnotowuje** inicjatywę na rzecz rozwoju zrównoważonego i **podkreśla** w szczególności, że wspólnotowe działania i fundusze na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego powinny generować efekty dźwigni na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym;

32. **zachęca** UE, by stała się rzecznikiem zrównoważonego modelu produkcji i dystrybucji produktów spożywczych, który będzie dbał o zasoby ekologiczne, zachowanie różnorodności gatunków oraz jakość produktów i metod produkcji;

33. **wyraża zadowolenie** z uznania przez Komisję Europejską konieczności zaproponowania horyzontalnego i całościowego podejścia do polityki morskiej Unii Europejskiej;

Obszar wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości

34. **z zadowoleniem przyjmuje** wyrażony przez Unię Europejską zamiar konsolidacji obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, m.in. poprzez stosowanie metody wspólnotowej, i **popiera** wyznaczone przez Komisję Europejską strategiczne cele bezpieczeństwa obywateli;

35. **popiera** główne kierunki programu haskiego zmierzającego do umocnienia wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w Unii Europejskiej; **ubolewa**, że w programie wdrażania wspomnianych polityk nie wymieniono zaangażowania samorządów lokalnych i regionalnych działających w UE oraz **usilnie wzywa** Komisję Europejską do uwzględnienia tego potencjału instytucjonalnego, politycznego i operacyjnego w planach działania, które będzie opracowywać na przestrzeni nadchodzących miesięcy;

36. **ponawia** zalecenie dotyczące korzystania z funduszy strukturalnych w celu wspierania i rozwijania instrumentów koniecznych do budowy obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości oraz **wzywa** Komisję Europejską do wdrożenia wytycznych trzeciego raportu o spójności;

37. **z zadowoleniem przyjmuje** zwiększony nacisk położony na nasilenie walki z terroryzmem, podkreślając, że nie powinno to oznaczać w praktyce naruszania praw obywatelskich, oraz **wzywa** do włączenia władz lokalnych i regionalnych w planowane wzmacnianie struktur i potencjału w tej dziedzinie;

38. **wzywa** Komisję Europejską do uwzględnienia propozycji KR dotyczących nowego planu działania wspólnotowego na rzecz wspierania aktywnego obywatelstwa europejskiego;

Proces rozszerzania Unii Europejskiej

39. **przypomina** o swoim zaangażowaniu w proces rozszerzania UE, zwłaszcza w kontekście zapewnienia politycznego dialogu międzykulturowego pomiędzy przedstawicielami władz lokalnych i regionalnych państw przystępujących i kandydujących;

40. **wzywa** Komisję Europejską do aktywniejszego wspierania procesu demokratycznej decentralizacji w procesie rozszerzania UE i polityce przedakcesyjnej; **zaleca** nasilenie

pomocy przedakcesyjnej w celu usprawnienia administracji na szczeblu lokalnym i regionalnym oraz **zachęca** do wymiany doświadczeń na szczeblu lokalnym w zakresie dobrych praktyk i uczestnictwa w programie gmin bliźniaczych;

41. **uważa** za wskazane lepsze wyeksponowanie udziału demokracji lokalnej i regionalnej w procesie umacniania demokracji w zachodnich Bałkanach, którego warunkiem koniecznym jest ochrona mniejszości etnicznych;

42. **ubolewa** nad faktem, iż w porozumieniu o stabilizacji i stowarzyszeniu zawartym między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi a Republiką Chorwacji nie przewidziano ustanowienia wspólnego komitetu konsultacyjnego Chorwacja-Komitet Regionów oraz **wzywa** Komisję Europejską do możliwie jak najszybszego zaproponowania praktycznego rozwiązania;

Polityka sąsiedztwa

43. **popiera** zaangażowanie Komisji Europejskiej w politykę sąsiedztwa i **w pełni podziela** jej zdanie w sprawie znaczenia tej polityki dla zapewnienia bezpieczeństwa, stabilności i dobrobytu na kontynencie europejskim;

44. **wzywa** Komisję Europejską do uwzględnienia udziału współpracy transgranicznej i międzyregionalnej w projektowaniu zarówno nowych metod współpracy z krajami sąsiadującymi, jak również planów działania, a także **dopomina się** o dopuszczenie go do udziału w opracowywaniu, realizacji i ocenie tej polityki;

45. z okazji dziesiątej rocznicy deklaracji barcelońskiej **zachęca** konferencję EUROMED do przyznania samorządom szczebla lokalnego i regionalnego aktywniejszej roli w partnerstwie euro-śródziemnomorskim oraz **przypomina** o swej propozycji utworzenia organu reprezentującego zdecentralizowane organy terytorialne państw członkowskich i krajów partnerskich basenu Morza Śródziemnego;

46. **podkreśla** strategiczną rolę partnerstwa z Rosją oraz zasadność zbadania możliwości współpracy transgranicznej na szczeblu lokalnym i regionalnym z autonomicznym okręgiem kaliningradzkim;

47. **uważa**, że Unia Europejska powinna wspierać procesy demokratyczne zachodzące w niektórych sąsiednich państwach, jak ostatnio na Ukrainie i w Gruzji, oraz **podkreśla** rolę współpracy w dziedzinie gospodarki, administracji i kultury, w której mogą uczestniczyć samorzady lokalne i regionalne państw unijnych;

48. **zobowiązuje** Przewodniczącego do przedstawienia niniejszej rezolucji Komisji Europejskiej, Parlamentowi Europejskiemu, Radzie oraz prezydencji luksemburskiej i brytyjskiej.

Bruksela, 24 lutego 2005 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB